

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 stycznia 2016 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w Tarnowie i skierowanym przeciwko P. R. strona powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 10.953,41 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 04 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego poniesionymi przez powoda kosztami postępowania w sprawie. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 30 września 2014 roku została rozwiązana umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego zawarta pod adresem ul. (...) w L. przez sprzedawcę Spółkę (...) S.A. Umowa była zawarta z panią M. R. (1), matką pozwanego, która zmarła. Właścicielem budynku pod w/w adresem w okresie bezumownego poboru gazu był pozwany. Z uwagi na niedopuszczenie pracowników powoda do gazomierza zainstalowanego u pozwanego powód nie mógł wstrzymać dostawy paliwa gazowego za zadłużenie w okresie obowiązywania przedmiotowej umowy. Dopiero w dniu 28 sierpnia 2013 roku w obecności J. K. w budynku pod adresem Rzeczypospolitej 19 w L. przeprowadzono demontaż gazomierza z jednoczesną kontrolą poboru gazu przez pracowników powoda. Wszystkie fakty zostały opisane w protokole z kontroli poboru gazu nr (...) z dnia 28 sierpnia 2013 roku. Podczas kontroli stwierdzono, że jest pobierany gaz bez podpisanej umowy na dostarczenie paliwa gazowego. W związku z tym powód obciążył pozwanego opłatą za nielegalny pobór gazu, wystawił notę obciążeniową nr (...) z dnia 20 października 2014 roku. Wyliczenie szkody zawiera załącznik do pisma nr (...). Za podstawę naliczenia opłaty za nielegalny pobór gazu przyjęto ryczałtową ilość paliwa gazowego odpowiednio do zainstalowanych odbiorników gazu oraz pięciokrotność Ceny Referencyjnej Gazu; opłata zatem wyniosła $1546\text{m}^3 \times 1,4170 \text{ zł/m}^3 \times 5 = 10.953,41$ złotych. Pismem z dnia 20 października 2014 roku powód powiadomił pozwanego o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu, wysyłając jednocześnie notę obciążeniową Nr (...)/. Pomimo wysłanych wezwań do zapłaty należności z tytułu nielegalnego poboru gazu pozwany nie dokonał zapłaty.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 25 stycznia 2016 roku w sprawie o sygn. akt X Nc 24/16 Sąd Rejonowy w Tarnowie X Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w T. orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

We wniesionym przez pozwanego sprzeciwie od nakazu zapłaty P. R. wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda poniesionymi przez niego kosztami postępowania. Na wstępie podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu. Ustosunkowując się zaś merytorycznie do twierdzeń pozwu pozwany wskazał, że nigdy nie mieszkał w lokalu mieszkalnym przy ulicy (...) w L.. Nieruchomość ta od daty jej zakupu tj. od 2000 roku była zamieszkiwana przez jego ciotkę R. K.. Pozwany nie utrzymywał z nią kontaktu. W 2013 roku, kiedy nastąpiło odcięcie licznika gazowego, przebywał za granicą. Podobnie w dacie doręczenia kolejnych wezwań do zapłaty, pozwany nie przebywał na terytorium RP, zaś adres pod którym prowadzona była korespondencja, w rzeczywistości był adresem innej odziedziczonej przez pozwanego nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Tarnowie X Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w T. przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu w Legnicy.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powoda podtrzymała stanowisko jak w treści pozwu wskazując m.in., że pozwany nie zwolnił się z obowiązku odszkodowawczego wynikającego z treści art. 57 Prawa energetycznego albowiem nie wykazał, że nielegalny pobór gazu powstał wyłącznie z winy osoby trzeciej, nie wykazał nadto, że faktycznie w mieszkaniu nie przebywał, że zamieszkiwał poza krajem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Budynek mieszkalny położony w L. przy ul. (...) od 14 czerwca 2000 r. stanowił własność M. R. (2), a po jej śmierci – od 17 września 2006 r. jej syna P. R..

Za zgodą M. R. (2) w w/w nieruchomości mieszkała R. K., która ponosiła wszystkie koszty związane z utrzymaniem nieruchomości oraz opłatami za media. Postanowieniem z dnia 25 listopada 2013 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt I Co 3176/11, Sąd Rejonowy w Legnicy przysądził własność w/w nieruchomości na rzecz syna R. B. K. (bezsporne).

W dniu 30 września 2012 roku została rozwiązana umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego zawarta pod adresem ul. (...) w L. przez sprzedawcę Spółkę (...) S.A. z M. R. (1), matką pozwanego. Na dzień rozwiązania umowy wskazanie gazomierza wynosiło 24 496m³(na podstawie odczytu szacunkowego Operatora).

Dowód:

- pismo (...) z dnia 07.10.2013 r., k. 49 w aktach tut. Sadu VII C 203/13,
- umowa z dnia 30.06.2000 r., k. 50 w w aktach tut. Sadu VII C 203/13,
- wypowiedzenie z dnia 24.08.2012 r., k. 54 w aktach tut. Sadu VII C 203/13.

W dniu 22 grudnia 2012 roku, z powodu nieogrzewania budynku przy ul. (...), pozwany P. R. przewiercił zamki w celu dostania się do wnętrza nieruchomości. Po naprawieniu CO oraz uruchomieniu ogrzewania pozwany wymienił zamki w drzwiach wejściowych, czym uniemożliwił R. K. wejście do budynku i dalsze korzystanie z niego. W efekcie z dniem 22 grudnia 2012 r. R. K. przestała zamieszkiwać w budynku położonym w L. przy ul.(...).

Dowód:

- akt tut. Sądu o sygnaturze VII C 203/13,
- zeznania świadka D. K.- k. 79v-80,
- przesłuchanie pozwanego P. R.- k. 80-81.

W dniu 28 sierpnia 2013 roku w obecności J. K. w budynku pod adresem Rzeczypospolitej 19 w L. przeprowadzono demontaż gazomierza z jednoczesną kontrolą poboru gazu przez pracowników powoda. Podczas kontroli stwierdzono, że jest pobierany gaz bez podpisanej umowy na dostarczenie paliwa gazowego. Stan gazomierza wynosił 26 211 m³ W związku z tym powód obciążył pozwanego opłatą za nielegalny pobór gazu, wystawił notę obciążeniową nr (...) z dnia 20 października 2014 roku. Za podstawę naliczenia opłaty za nielegalny pobór gazu przyjęto ryczałtową ilość paliwa gazowego odpowiednio do zainstalowanych odbiorników gazu oraz pięciokrotność Ceny Referencyjnej Gazu; opłata zatem wyniosła 1546m³ x 1,4170 zł/m³x5= 10.953,41 złotych.

Pismem z dnia 20 października 2014 roku powód powiadomił pozwanego o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu, wysyłając jednocześnie notę obciążeniową Nr (...)/ z terminem zapłaty do dnia 03 listopada 2014 roku. Pomimo wysłanych wezwań do zapłaty należności z tytułu nielegalnego poboru gazu pozwany nie dokonał zapłaty.

Dowód:

- pismo nr IK- (...) z dnia 24.11.2015r.- k. 13,
- protokół z kontroli poboru gazu z dnia 28.08.2013r., k. 14-15;
- pisma nr (...) z dnia 20.10.2014r., wraz z załącznikiem k. 16-17
- nota obciążeniowa (...) z dnia 20.10.2014r., k. 18
- pismo strony powodowej z dnia 17.11.2014r., wraz z potwierdzeniem odbioru k. 19-20
- pismo strony powodowej z dnia 06.02.2015r., wraz z potwierdzeniem odbioru- k. 21-22,

- wyciąg z taryfy nr 5, k. 23,

- akta tut. Sądu o sygnaturze VII C 203/13.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Istota niniejszego sporu sprowadzała się do ustalenia czy pozwany P. R., będący właścicielem nieruchomości przy ul. (...), ponosi odpowiedzialność za nielegalny pobór gazu mający miejsce na nieruchomości przy ul. (...) w okresie od dnia rozwiązania umowy dostawy gazu, tj. 1 października 2012 r. do dnia zdemontowania gazomierza, tj. 28 sierpnia 2013 r. Pozwany nie kwestionował faktu, że w spornym okresie, był właścicielem lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) w L.. Nadto pozwany nie negował, że umowa na dostawę gazu do w/w nieruchomości została wypowiedziana z dniem 30 września 2012 roku. Pozwany nie kwestionował skuteczności wypowiedzenia, faktu poboru gazu w spornym okresie ani sposobu oraz prawidłowości wyliczenia opłaty za nielegalny pobór gazu. Powołując się na niezamieszkiwania w spornym lokalu i nie korzystanie z gazu uważał, że odpowiedzialność za nielegalny pobór winna ponieść R. K..

Dla oceny tak stanowiska powoda, jak i pozwanego zasadne staje się odniesienie do treści art. 57 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. z 2012 roku Nr 1059 z późn.zm.) Zgodnie z brzmieniem tego przepisu w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może: 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. W przypadku nielegalnego poboru energii zakład energetyczny ma prawo do pobrania opłaty wynikającej z taryfy, ale może również zamiast opłaty taryfowej dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych w przypadku, gdy z nielegalnym poborem energii związane są inne szkody, których sama opłata taryfowa mogłaby nie wyrównać. Wynika z tego, iż w art. 57 ust. 1 pr. en. wdrożono szczególny rodzaj zryczałtowanego odszkodowania obciążającego odbiorcę względem dostawcy, wprowadzając szczególny sposób obliczenia wysokości tego odszkodowania. Jak trafnie podkreślono w orzecznictwie sądów administracyjnych, analiza omawianych przepisów prowadzi do wniosku, iż wystawienie rachunku dotyczącego tego rodzaju należności nie następuje w drodze decyzji administracyjnej, a wysokość należności nie wynika wprost z ustawy. Pomiędzy dostawcą paliw lub energii nie następuje też stosunek administracyjnoprawny, lecz cywilnoprawny. A contrario przedsiębiorstwo energetyczne nie może pobierać od odbiorcy albo od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłaty w wysokości określonej w taryfie, w przypadku nielegalnego pobierania paliw lub energii, jeżeli nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, jednakże, co istotne, za którą "odbiorca nie ponosi odpowiedzialności". Nadto zgodnie z treścią art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne nielegalne pobieranie paliw lub energii oznacza pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanego P. R. zapłaty kwoty 10 953,41 złotych tytułem opłaty określonej w taryfie. Przyjąć tu należy, że przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć odbiorcę energii elektrycznej opłatami określonymi w art. 57 ust. 1 przedmiotowej ustawy tylko wtedy, gdy taka energia została rzeczywiście pobrana (uchwała SN z dnia 10 grudnia 2009 r., III CZP 107/09). Skorzystanie przez przedsiębiorstwo energetyczne z możliwości obciążenia opłatą określoną w art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego jest niezależne od winy sprawcy. Niemniej, aby strona powodowa mogła wystąpić ze skutecznym roszczeniem opartym na w/w przepisie, musi wykazać, iż w ogóle nielegalny pobór miał miejsce.

W realiach przedmiotowej sprawy zachodzą okoliczności wskazane w treści w/w regulacji albowiem w mieszkaniu pozwanego, pomimo nieobowiązania umowy, odbywał się pobór gazu w okresie od dnia 01 października 2012 roku do dnia 28 sierpnia 2013 roku, a zatem przez okres 332 dni. Pozwany nie kwestionował faktu zużycia gazu, a

jednie twierdził, że skoro w mieszkaniu nie mieszkał, nie przebywał, nie może ponosić odpowiedzialności za pobór tego gazu. Stanowisko pozwanego, mając na względzie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zasługuje na uwzględnienie jedynie w części. Już z twierdzeń pozwanego złożonych w tej sprawie wynika, że od 22 grudnia 2012 roku pozwany wszedł w wyłączne posiadanie nieruchomości przy ulicy (...), a zatem od tej daty uzyskał możliwość korzystania także z gazu. W sprawie tut. Sądu o sygn. akt VII C 203/13 P. R. wprost przyznał, że bezpośrednią przyczyną wymiany zamków w nieruchomości była potrzeba ogrzania nieruchomości. W tym celu, po dostaniu się do środka, pozwany usunął awarię centralnego ogrzewania, a następnie uruchomił to ogrzewanie powodowany troską o stan nieruchomości, obawiał się bowiem konsekwencji związanych z nieogrzewaniem swojej własności. O poborze gazu świadczy też niekwestionowana przez pozwanego okoliczność, iż stan zużycia gazu na dzień rozwiązania umowy oraz demontażu licznika nie był tożsamy. Dalsze zużycie w stosunku do stanu z dnia rozwiązania umowy wyniosło 1 715 m³.

W ocenie Sądu, powyższe ustalenia nie dają podstaw do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego za pobór gazu w okresie od 01 października 2012 roku do 21 grudnia 2012 roku, ale dają takie podstawy co do okresu od dnia 22 grudnia 2012 roku do dnia 28 sierpnia 2013 roku. Zdaniem Sądu zobowiązaniem do uiszczenia opłaty taryfowej za pierwszy okres winna być R. K., albowiem to ona, czego powód nie kwestionował, posiadała nieruchomość w okresie od 01 października 2012 roku do dnia 21 grudnia 2012 roku. Natomiast pozwanego należy obciążyć opłatą taryfową za nielegalny pobór gazu w okresie przypadającym od 22 grudnia 2012 r. do 28 sierpnia 2013 r., tj. za okres 249 dni. Przyjmując sposób obliczenia należności za nielegalnie pobrane paliwo jak w załączniku do pisma strony powodowej z dnia 20 października 2014 r. (k.16-17) należało wyliczyć ilość gazu skorygowaną do ilości dni pobierania go przez pozwanego nielegalnie w stosunku do całego roku, co dało wynik 1 159 m³ (1 700 m³: 365 dni x 249 dni). Następnie trzeba było pomnożyć tę wartość przez pięciokrotność ceny referencyjnej gazu w miesiącu stwierdzenia nielegalnego poboru paliwa (1,4170 zł/m³), w wyniku czego otrzymana kwota 8 211,51 zł to należność z tytułu opłaty za nielegalny pobór gazu za okres od 22 grudnia 2012 r. do 28 sierpnia 2013 r.

W tym miejscu nie można nie zauważyć, że opłata za nielegalny pobór gazu jest ryczałtową rekompensatą za zużyta energię, która ma wynagrodzić wszelkie poniesione szkody, ale także pełni funkcję sankcyjną (odstraszającą). Jest to bowiem rodzaj kary za pobieranie energii w sposób nielegalny, co tłumaczy celowość ukształtowania tej opłaty na poziome wielokrotności opłaty za zużycie (w tej sprawie jest to pięciokrotność). Jednocześnie do jej wyliczenia przyjmuje się sumaryczną ilość ryczałtową zużytego paliwa gazowego dla poszczególnych odbiorników określoną w tabeli stanowiącej integralną część taryfy. Stąd opłata ta jest niezależna od rzeczywistego zużycia, co również uzasadnione jest jej sankcyjnym charakterem.

Okoliczność, że pozwanemu nie można przypisać winy nie ma tu znaczenia skoro powód w niniejszym postępowaniu nie dochodzi odszkodowania w oparciu o treść art. 57 ust. 1 pkt 2 w/w regulacji, a jedynie opłaty w wysokości taryfowej. Pobieranie gazu w okresie od 22 grudnia 2012 roku do 28 sierpnia 2013 roku nie wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, a tylko ta okoliczność mogłaby zwolnić powoda z konieczności uiszczenia tej opłaty taryfowej. Pozwany takiego dowodu na tę okoliczność nie przeprowadził tym bardziej, że od połowy grudnia 2012 roku nieruchomość posiadał i ją ogrzewał. Nadto jako właściciel nieruchomości nie może zasłaniać się nieobecnością w kraju i brakiem wiedzy o wypowiedzeniu umowy na dostarczanie gazu. Skoro w grudniu 2012 r. powód przewiercił zamki w nieruchomości, to znaczy że był w L. i mógł oraz powinien był uregulować kwestie związane z dostawą mediów do nieruchomości. Tym bardziej, że nigdy wcześniej, po śmierci matki M. R. (2), nie podejmował żadnych działań mających na celu aktualizację danych właściciela nieruchomości, a z dotychczasową posiadaczką nieruchomości R. K. pozostawał w głębokim konflikcie i nie utrzymywał z nią kontaktu. Taka postawa pozwanego świadczy o lekceważeniu obowiązków właścicielskich i nie może usprawiedliwiać zaniedbań, które ewidentnie obciążają pozwanego.

Z uwagi zatem na powyższe Sąd orzekła jak w pkt I i II sentencji wyroku oddalając powództwo w pozostałym zakresie. O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 01 stycznia 2016 roku oraz mając na względzie zakreślony przez powoda termin spełnienia świadczenia. Zgodnie z wezwaniem do zapłaty z dnia 20 października 2014 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty dochodzonej następnie w niniejszym postępowaniu kwoty 10.953,41 złotych w terminie do dnia 03 listopada 2014 roku, a zatem

od dnia 04 listopada 2014 roku pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem na rzecz powoda uwzględnionego przez Sąd świadczenia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. z uwagi na to, że powód uległ swojemu żądaniu w 25%, zaś pozwany w 75% i w taki sposób koszty te winny być przez referendarza sądowego rozliczone zgodnie z treścią w/w regulacji oraz w oparciu o treść art. 108§1zd. 2 k.p.c.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C 1318/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. K.. 14 dni,

4. (...)

5. (...)